

چهار روز

ار تفاع سنج صنعت هوایی

صنعت حمل‌ونقل هوایی ایران ۴۲سال تحریم بوده و آسیب‌های زیادی را متحمل شده است؛ اما فعالان این صنعت، بر پدیدن باال‌های بسته‌ر او موخته‌اند و اجازه زمینگیری کامل ایسن صنعت را نداده‌اند. البته این به‌معنای عادی‌بودن شرایط صنعت هوایی ایران و فاصله‌نداشتن آن با روزهای اوج نیست و فقط از حفظ استمرار خدمت‌رسانی در یک صنعت استراتژیک کماکیت دارد. صنعتی که ۴دهه پیش به کشورهای زیادی پرواز مستقیم داشت و میانگین سنی ناوگان آن در منطقه بی‌رقیب بود؛ حالا ناوگانسش به‌جز چند فروند هواییمای برجامی، همگی دست‌دوم ایرلین‌های دیگر کشورها و با میانگین عمر بالای ۲۵سال هستند. در حقیقت صنعت هوایی ایران با درک شرایط تحریم، قابل‌قبول است؛ اما در مقایسه با ایرلین‌های منطقه، تقریباً حرفی برای گفتن ندارد. در این میان محمد محمدی‌بخش، رئیس سازمان هواییمایی کشوری از واردشدن ۱۰ فروند هواییما با میانگین سنی ۱۵ تا ۲۰سال به کشور خیر داده و گفته است: اگر در دوره قبل، رئیس سازمان هواییمایی بودم، هواییماهای ATR صغر را نمی خریدیم؛ زیرا تقریباً همه کارشناسان صنعت هوانوردی این هواییماها را مناسب شرایط اقلیمی ایران نمی‌دانند و می‌شد با آن پول، تعداد بیشتری هواییماهای با سال ساخت ۲۰۰۵ یا ۲۰۱۰میلادی خریداری کرد. تمایل محمدی‌بخش برای خرید هواییماهای رده خارج اما عقل سلیم می‌گوید در صورت امکان، باید ناوگان هوایی کشور روزآمد باشد تا مقدمه بازگشت به بازار بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی فراهم آید. از سوی دیگر، هواییماهای ATR با مأموریت فعال‌سازی پروازهای داخلی در مسیرهای کوتاه و فرودگاه‌های شهرستان وارد کشور شدند و مزیت اقتصادی نیز داشتند؛ اما با توقف برجام و تناقض در سیاستگذاری‌های صنعت حمل‌ونقل اجرای این مأموریت نیز ناکام ماند.

نقد خبر

مقدمه نجات صنعت خودرو

■ **خبر:** خودروی شاهین از تولیدات جدید شرکت خودروسازی سایپا در بورس کالا پذیرفته شد. قرار است حداقل ۸۰ درصد تولید سالانه شاهین از طریق بورس کالا عرضه شود و بعد از آن درباره عرضه سایر تولیدات این شرکت تصمیم گرفته شود.

■ **نقد:** سرانجام پس از مدت‌ها، خودرو در بورس کالا پذیرش شد، این اقدام می‌تواند به تحول در صنعت خودروسازی منجر شود و زمینه رشد تولید و افزایش کیفیت خودروها را فراهم کند. یکی از مهم‌ترین مشکلات فعلی خودروسازان قیمت‌گذاری دستوری است که موجب شده آنها نتوانند محصولات خود را به قیمت واقعی در بازار بفروشند. این روند موجب شده رقم زبان انباشته شرکت‌های خودروساز از مرز ۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کند. این زبان انباشته به تضعیف مالی صنعت خودرو منجر شده و امکان هر گونه افزایش تولید و تلاش برای ارتقای کیفیت را از آنها سلب کرده است. اکنون اما با عرضه خودرو در بورس کالا شرکت‌های خودروساز از طرفی از معافیت مالیاتی ۱۰ درصدی برخوردار می‌شوند و از طرف دیگر سود ناشی از اختلاف قیمت بین بازار و کارخانه به‌جای واسطه‌ها و دلالان، به حساب خود آنها واریز خواهد شد؛ این موضوع می‌تواند توان مالی صنعت خودروسازی را در مواجهه با بحران‌ها افزایش دهد. نکته حائز اهمیت خودرو پاقره کشی حذف می‌شود. قیمت‌ها مطابق با مکانیزم‌های بازار و در شرایط عادی دلانه تعیین خواهد شد و خریداران هم در یک فرایند منصفانه محصول خود را خریداری می‌کنند.

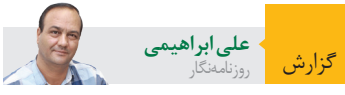
اقتصاد

مجلس شرایط واردات خودرو را اصلاح کرد

تصویب جزئیات واردات خودرو

با رأی مجلس سقف ارزش خودروهای وارداتی ۲۵هزار یورو و حجم موتور آن کمتر از ۲۵۰۰ سی‌سی تعیین شد

گزارش
روزنامه‌نگار
علی ابراهیمی

در جلسه علنی دیروز نمایندگان مجلس، ابهامات شورای نگهبان به طرح واردات خودرو مرتفع و شرایط و ضوابط واردات اعلام شد.

به گزارش همشهری، شمارش معکوس برای آزادسازی واردات خودروهای خارجی از اردیبهشت ماه امسال آغاز شد. پیش‌تر شورای نگهبان ابهاماتی را به بند مربوط به واردات خودرو در قانون بودجه ۱۴۰۱ وارد کرده و این مصوبه را برای رفع ابهامات مذکور به مجلس برگشت داده بود. طرح واردات خودرو در چارچوب قانون بودجه سال آینده در شرایطی بین مجلس و شورای نگهبان در حال چکش‌کاری نهایی است که مصوبه قبلی نمایندگان برای واردات خودرو با مخالفت مجمع تشخیص مصلحت نظام مواجه شده بود.

دیروز نیز در جریان بررسی این موضوع محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی خطاب به نمایندگان اعلام کرد موضوع واردات خودرو از موضوعات اختلافی با مجمع تشخیص مصلحت نظام است و اگر مجمع تشخیص مصلحت نظام بار دیگر به نظر خود پافشاری کرد و قانع نشد، اجازه هدید برای اینکه بودجه معطل بماند، به یک توافق دست پیدا کنیم. به این ترتیب با مصوبه مجلس در چارچوب قانون بودجه سال آینده و همچنین تکلیف مسئولان دولتی مبنی بر تمدید نشدن ممنوعیت ثبت سفارش واردات خودرو، به‌نظر می‌رسد از سال آینده شاهد حضور خودروهای صفر کیلومتر خارجی در خیابان‌های ایران باشیم.

موضوعی که اخیراً رضا قاطعی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در گفت‌وگو با همشهری بر آن تأکید و اعلام کرد، واردات خودرو از اردیبهشت ماه

سال آینده با رفع تحریم‌ها یا بدون آن، به واسطه شرکت‌های واردکننده رسمی و براساس ضوابط و مقررات موجود، انجام خواهد شد. زیرا با توجه به افزایش آمار صادرات، برای تأمین منابع ارزی واردات خودرو دیگر دغدغه‌های نداریم. به گفته وزیر صنعت، ممنوعیت ثبت سفارش واردات خودرو در پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ تمدید نخواهد شد.

شرایط ۵گانه واردات خودرو

دیروز نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای رفع ابهامات شورای نگهبان بند الحاقی تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۱ را که به واردات خودرو مربوط بود،

شرایط نهایی مجلس برای واردات خودرو

- ۱ ضوابط واردات خودرو و روش تأمین ارز توسط دولت تعیین می‌شود.
- ۲ قیمت خودروی وارداتی سواری تا سقف معادل ۲۵۰۰۰ یورو است.
- ۳ حجم موتور خودرو کمتر از ۲۵۰۰ سی‌سی باشد.
- ۴ آسبیب نرساندن به تولید داخلی و بازار ارز با تشخیص دولت
- ۵ شرایط رقابتی رعایت شود.

طبق مصوبه مجلس واردات چه خودروهایی آزاد می‌شود؟

- ۱ ۵۰۰۰۰ دستگاه خودروی سواری
- و ۲۰۰۰۰ دستگاه خودروی سواری دوگانه سوز (هیبریدی و برقی)
- ۲ ۱۰۰۰۰ دستگاه کامیون و تریلی یخچالدار و کشنده
- ۳ ۱۰۰۰۰ دستگاه اتوبوس برون شهری و درون شهری
- ۴ ۱۰۰۰۰ دستگاه واگن و واگن یخچالدار
- ۵ ۵۰۰۰۰ دستگاه ماشین‌آلات سنگین معادن و راهسازی اعم از نوساخت یا حداکثر ۵سال ساخت

اصلاح کردند. طبق این مصوبه، به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۱ با رعایت سیاست‌های کلی نظام و با شرایط مشخص به صدور مجوز واردات خودرو با بهره‌گیری از توان بخش خصوصی، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، با اخذ حقوق ورودی، که به تصویب مراجع ذریعتم می‌رسد، اقدام و در آمد ناشی از آن را به‌حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کند.

در بندهای ۵گانه این اصلاحیه شرایطی برای واردات خودرو تعیین شده که در واقع جزئیات واردات و شرایط عیال آینده خواهد بود. در این اصلاحیه وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف شده است گزارش اقدام وارداتی موضوع این بند را هر

ماه یک‌بار به کمیسیون‌های اقتصادی، صنایع و معادن، عمران و امور داخلی، کشور و شوراهای مجلس ارائه کند. علاوه بر آن منابع واریزی از محل جداول و ردیف‌های هزینه‌ای مربوط به مصرف می‌رسد که ۵۰ درصد از منابع حاصل شده به نسبت ۷۰ درصد به کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۳۰ درصد به سازمان پژوهستی اختصاص می‌یابد.

واردات خودرو متناسب با نیاز بازار

نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در مورد رفع ابهامات شورای نگهبان به واردات خودرو در جلسه دیروز مجلس گفت: براساس این اصلاحیه، خودروهای تا قیمت ۲۵ هزار یورو و با حجم موتور ۲۰۰۰ سی‌سی مجاز به واردات هستند. سعیدمحمد رضا میر تاج‌الدینی در مورد اولویت‌بندی واردات خودروهای خارجی افزود: در چارچوب این طرح ابتدا واردات ۵۰ هزار خودروی بنزینی و ۲۰ هزار خودروی هیبریدی در نظر گرفته شد است اما دولت می‌تواند با توجه به نیاز بازار نسبت به صدور مجوز واردات خودرو اقدام کند. همچنین در این طرح نحوه تأمین ارز برای واردات خودرو به‌عهده دولت گذاشته شده است.

به گفته او در انتهای اصلاحیه مجلس برای رفع ابهامات شورای نگهبان به واردات خودرو، ۵ شرط جدید برای واردات خودرو اضافه شده است و رویکرد واردات باید به‌گونه‌ای باشد که به تولید داخلی آسیب نرساند.

میر تاج‌الدینی افزود: علاوه بر آن واردات خودرو باید موجب ایجاد رقابت و ارتقای کیفیت خودروهای داخلی شود چرا که خودرو یک کالای مصرفی است و نباید به‌عنوان سرمایه‌گذاری از آن استفاده کرد. صنعت خودروسازی ما زمانی در وضعیت مطلوب قرار می‌گیرد که مردم هر زمان که می‌خواهند خرید کنند و منتظر قره‌کش نباشند.

بازار

پیش‌بینی قیمت تن ماهی در سال آینده

افزایش قیمت روغن صنایع و مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند قیمت تن ماهی را بیش از ۳۰ درصد افزایش دهد

روغن خام و دانه‌های روغنی از انگشت‌شمار محصولاتی هستند که پس از خط خوردن یک‌به‌یک کالاهای وارداتی از فهرست دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی، تا همین امروز در این فهرست باقی‌مانده‌اند تا قیمت روغن مصرفی خانوار و همچنین نرخ محصولات تولیدی وابسته به روغن در صنایع غذایی سر به فلک نکشد. حالا اما با قطعیت یافتن حذف ارز ترجیحی از سال آینده، رشد قیمت این اقلام نیز قطعیت یافته است.

تن ماهی ۵۰هزار تومان می‌شود

صنایع کنسرو که برای تولید بسیاری از محصولات به روغن وابسته است از صنایعی است که قیمت تولیداتش از سیاست‌های ارزی جدید تأثیر زیادی خواهد گرفت. بین ۱۴۰ تا ۴۵ گرم از وزن هر قوطی ۱۸۰ گرمی تن ماهی را روغن تشکیل می‌دهد. به‌گفته دبیر سندیکای صنایع کنسرو، تغییر ارز واردات روغن به نیمایی یا آزاد، هزینه تولید تن ماهی را به‌شدت افزایش می‌دهد. سیدمحمد میرزوی، در گفت‌وگو با همشهری میزان این افزایش قیمت را تا حدود ۵۰هزار تومان برآورد کرد و افزود: قیمت ارز آزاد یا نیمایی ۵برابر نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی است و این یعنی قیمت یکی از مهم‌ترین مواد اولیه کنسرو تن و دیگر کنسروهای بر پایه روغن ۵برابر خواهد شد. به‌گفته او، تغییر نرخ ارز واردات روغن، بر قیمت دیگر اقلام کنسرو که پایه روغنی دارند شامل انواع خورش‌ها و خوراک‌ها نیز تأثیر گذار است اما به‌نظر می‌رسد بیشترین تغییر قیمت را در میان کنسروها تن ماهی خواهد داشت.

چراهای جز افزایش قیمت نداریم

نایب‌رئیس سندیکای صنایع کنسرو ایران نیز با اشاره به نقش حذف ارز ترجیحی در قیمت کالاهای وارداتی و تولیدات داخلی برخی مواد اولیه صنعت کنسرو از جمله روغن و روغن مورد استفاده برای قوطی، مشمول ارز ترجیحی هستند و طبیعتاً با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی شاهد افزایش قیمت چشمگیری در مواد اولیه و مواد بسته‌بندی خواهیم بود. مسعود بختیاری افزایش قیمت راقطعی و «هاناچار» دانست و بدون اینکه برآورد دقیقی از افزایش قیمت محصولات صنایع کنسرو داشته باشد، رشد چشمگیر دستمزد در سال آینده و وابستگی زیاد صنایع کنسرو به نیروی انسانی را نیز عاملی دیگر در رشد قیمت کالاها عنوان کرد. اشاره مستقیم این مقام صنایع به فاکتور دستمزد، نشان می‌دهد افزایش قیمت انواع کنسرو از جمله تن ماهی در سال آینده می‌تواند بیشتر از پیش‌بینی‌های انجام شده باشد.

تأمین روغن در هاله‌ای از ابهام

اما واگرهای روغن بارانه‌ای یا غیر بارانه‌ای برای سال آینده در حالی است که سهمیه روغن ۳ ماه‌خبر صنایع نیز به‌طور کامل تخصیص نیافته است. میرزوی در خصوص سهمیه روغن ۳ ماه زمستان صنایع کنسرو گفت: با پیگیری‌های مکرر، ۴هزار تن این سهمیه روغن دمای صنایع کنسرو تخصیص یافت و سهمیه اسفند نیز هنوز اعلام نشده است. صنایع کنسرو تنها سهمیه ۵هزار تنی روغن در بهمن‌ماه را به‌طور کامل دریافت کرده‌اند درحالی‌که درخواست ما تا پایان ماه رمضان ۲۰هزار تن بود که اگر این میزان تأمین شود، تولیدکنندگان ناچارند از بازار آزاد روغن مورد نیازشان را تأمین کنند.

تأمین روغن صنایع در ۳ ماه چهارم امسال و با طرح بحث حذف ارز ترجیحی با مشکلاتی مواجه شد تا جایی که انجمن صنایع روغن نباتی نیز در این زمینه واکنش نشان داد و در نامه‌ای به معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی نوشت که صنعت روغن نباتی با بحران جدی در زمینه تأمین روغن خام مواجه شده و باید به این مسئله به قید فوریت رسیدگی شود. مسئولان صنایع کنسرو در آن زمان اعلام کردند در صورت تأمین نشدن روغن مورد نیاز با توجه به قیمت روغن در بازار آزاد، تولید این صنایع کاهش می‌یابد که این خود عاملی افزایشی بر قیمت‌ها خواهد بود.

مالیات بر ارزش افزوده تن ماهی: بله یا خیر؟

عامل دیگری که می‌تواند در کنسار ماجرای روغن، بر قیمت تن ماهی برای مصرف‌کنندگان آن تأثیر گذار باشد، مالیات بر ارزش افزوده است. نایب‌رئیس سندیکای صنایع کنسرو ایران در این‌باره گفت: ما بر این باوریم که محصول کنسرو ماهی یکی از سالم‌ترین محصولات صنایع غذایی محسوب می‌شود، زیرا ماده اولیه این محصول ماهی است و ماهی به دلایل مختلف در دنیا به غذای سلامتی مشهور است و از سوی دیگر در فرایند تولید این محصول از هیچ‌گونه ماده نگهدارنده‌ای استفاده نمی‌شود.

بختیاری ادامه داد: در فرایندی تمام‌حارثی، محصول در ۲۱درجه سانتی‌گراد و فشار ۱۱٫۳مگسفر، حداقل ۶۰دقیقه فرایند استریلیزاسیون راطی می‌کند و همه میکروارگانیزم‌های بیماری‌زا و پاتوزن آن از بین می‌رود در نتیجه این محصول بی‌نیاز از افزودن هر گونه ماده نگهدارنده است. پس بجاست که تلاش کنیم این محصول با قیمت مناسب در اختیار مصرف‌کنندگان آن که عموماً اقشار متوسط به پایین جامعه هستند قرار گیرد تا پروتئین مورد نیاز اقشار بیشتری از جامعه را طر یق مصرف این محصول تأمین کنیم.

بختیاری با اشاره به نظر مثبت وزیر بهداشت با معافیت تن ماهی از مالیات ارزش افزوده گفت: خوشبختانه وزیر بهداشت اواخر اردم‌ماه در مکانیهای باوزیر اقتصاد انواع کنسرو را مشمول معافیت مالیاتی ارزش افزوده دانست اما متعاقب آن سازمان امور مالیاتی مکاتبه جدیدی داشته و به‌نظر می‌رسد درخواست کرده‌اند وزارت بهداشت در فهرست قبلی تجدیدنظر کند. دبیر سندیکای صنایع کنسرو نیز در این زمینه به همشهری گفت: مذاکراتی با ستاد تسهیل و رفع موانع تولید برای حل این مشکل انجام شده اما به نتیجه رسیدن این موضوع و حذف احتمالی کنسرو تن ماهی از شمول مالیات بر ارزش افزوده، مستلزم این است که استعلام سازمان امور مالیاتی از وزارت بهداشت پاسخ داده شود. با این حال با توجه به موافقت وزیر بهداشت با این موضوع امیدواریم مشکلی در این زمینه نباشد و تن ماهی شامل مالیات بر ارزش افزوده نشود.

مهم‌ترین رشته فعالیت‌های اثرگذار بر شاخص تولید صنعتی

۲۰٫۹ درصد	تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی
۶٫۶ درصد	صنایع تولید مواد غذایی
۷٫۱ درصد	صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلرو نیم‌تریلر
۱٫۵ درصد	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی
۱۲٫۲ درصد	صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی
-۱٫۳ درصد	صنایع تولید فلزات اساسی
-۱٫۴ درصد	صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی
-۵٫۶ درصد	صنایع تولید محصولات رایانه‌ای، الکتریکی و نوری

تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در ۹ماه امسال ۳٫۴درصد بیشتر شد

نشانه‌های بازگشت صنایع بزرگ به مدار رونق

اقتصاد ایران از ۴سال پیش زیر ضرب تحریم و مشکلات ساختاری و مالی قرار داشته و صنایع همچنان با محدودیت‌های جدید در تولید و فروش روبه‌رو هستند؛ اما آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد در ۹ماه امسال، روند تولید صنایع بزرگ رو به رشد داشته و در مجموع ۳٫۴درصد نسبت به‌مدت مشابه سال قبل رشد کرده است.

به گزارش همشهری، کارگاه‌های بسزرگ صنعتی (دارای ۰۰ نفر کارکن و بیشتر) در فصل تابستان امسال به‌دلیل قطعی برق با افت ۱٫۴درصدی تولید مواجه شدند؛ اما آمارها حاکی از این است که در فصل پاییز مجال مناسبی برای افزایش تولید آنها مهیا شده و ۴٫۴درصد بیش از پاییز سال قبل تولید کرده‌اند. این میزان رشد نسبت به فصل بهار امسال نیز ۵٫۵درصد بیشتر است و می‌تواند نشانه بازگشت این صنایع به دوره رونق تولید باشد. با توجه به اینکه قرب به ۷۰درصد از ارزش افزوده بخش صنعت به عملکرد تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی اختصاص دارد، رشد محقق شده شاخص تولید کارگاه‌های مزبور در ۹ماهه سال جاری نقش مهمی در رشد ۳٫۶درصدی ارزش افزوده بخش صنعت در این دوره و به‌نوبه خود بر عملکرد رشد ۴٫۱درصدی اقتصاد ایران در ۹ماهه امسال داشته است.

بررسی عملکرد رشد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ به تکنیک رشته فعالیت‌های صنعتی نشان می‌دهد که در این بازه زمانی، از مجموع ۲۴گروه اصلی، ۱۸گروه با ضریب اهمیت ۷۰درصدی از شاخص کل، رشد مثبت تولید را نسبت به فصل مشابه سال قبل تجربه کرده‌اند و فقط رشد ۶گروه منفی یا

صفر بوده است. طبق اطلاعات منتشر شده از سوی بانک مرکزی، مهم‌ترین رشته فعالیت‌هایی که بیشترین سهم را در رشد محقق شده شاخص تولید صنعتی در ۹ماهه سال ۱۴۰۰ داشته‌اند به ترتیب «تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی»، «صنایع تولید مواد غذایی»، «صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر»، «صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی» و «صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی» هستند و در مقابل رشته فعالیت‌های «صنایع تولید فلزات اساسی»، «صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی» و «صنایع تولید محصولات رایانه‌ای، الکتریکی و نوری» بیشترین اثر کاهشده را بر رشد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی داشته‌اند.